

به نام خدا

اصلاحات پیشنهادی برای ارزش‌های سند دین و فاوا

هتـن:

۱. اطلاعات

۱/۱. اصالت حقیقت در ارزش‌یابی (ارزش‌گذاری یا ارزشمندی) دانش و اطلاعات

۱/۲. احترام به حقوق معنوی آفرینندگان فرآورده‌های اطلاعاتی (اسلامی)

۱/۳. سهولت دسترسی به دانش و اطلاعات سودمند (اسلامی) برای آحاد جامعه

۲. ارتباطات

۲/۱. (تقویت و صیانت) ارزش‌های اسلامی ارتباطات انسانی در عرصه ارتباطات مجازی

۲/۲. همبستگی ملی بر پایه ارزش‌ها اسلامی و میراث فرهنگ ملی

۲/۳. همگرایی هویتی و وحدت امت اسلامی

پیشنهاد:

۱. صرف «حقیقت» نمی‌تواند کفایت از «دسترسی به حقیقت» نماید. می‌دانیم که بسیاری خبرگزاری‌ها اطلاعات صحیح و حقیقی در اختیار مخاطبین قرار می‌دهند، ولی با تجزیه کردن و تیتـر کردن بخشی آن و یا تلفیق با اطلاعات دیگر، مخاطب را به «گمان خلاف واقع» وامی‌دارند. ضمن این‌که حقیقت امروزه امری مشکک شده و کثرت در معانی یافته است.

۱/۱. به جای آن پیشنهاد می‌شود: «اصل بودن حقیقت در ارزش‌گذاری جریان دانش و اطلاعات بر بستر فاوا، مبتنی بر تعریف دینی از حقیقت».

۱/۲. وقتی از جریان حقیقت صحبت می‌شود، تا دسترسی به حقیقت را نیز در بر می‌گیرد.

۱/۳. وقتی تعریف دینی از حقیقت، قید عبارت باشد، جلوی برداشت‌های متفرقه را می‌گیرد.

۲. با توجه به ضرورت تکثیر علوم در اسلام و پرهیز از تکسب به واسطه آن و اختلاف نظر بین فقها در اعتقاد به شرعی بودن حقوق معنوی در اسلام (نه مصداق مالکیت است و نه بیع و اجاره بر آن مترتب می‌شود)، احترام به حقوق معنوی در فاوا معلوم نیست صحیح باشد.

۲/۱. به جای آن پیشنهاد می‌شود: «تلاش در راستای هم‌افزایی تولید اطلاعات اسلامی از طریق ارزش‌یابی مؤلفین و بازتولیدکنندگان اطلاعات و نشردهندگان آن».

۲/۲. زیرا هم‌افزایی زمانی حاصل می‌شود که هر منبع حاضر در این افزونگی کاملاً مشخص و شناخته‌شده بوده، شناسنامه‌دار باشد و ارزش حقیقی کار او بر اساس الگوهای یکسانی معین شود.

۲/۳. ضمن این‌که غیر از آفرینندگان اطلاعات، نشردهندگان نیز از حقوقی برخوردارند و ایضاً کسانی که آن را اصلاح یا ویراسته یا دگرگونه می‌نمایند، در محیط‌های متن‌باز مانند ویکی‌ها.

۳. بر سهولت دسترسی به اطلاعات سودمند اسلامی ارزش افزوده مترتب نیست، مادامی‌که یک یا چند گام عقب‌تر از سهولت‌های دسترسی به داده‌های غیرسودمند باشد. دسترسی به اطلاعات سودمند باید لزوماً «آسهل» از اطلاعات غیرسودمند و مضر شود، تا بتوانیم بگویم کاری انجام شده است.

۳/۱. شاید بهتر است: «سهولت بیشتر دسترسی به اطلاعات سودمند اسلامی برای آحاد جامعه، نسبت به سایر اطلاعات».

۴. همگرایی و وحدت امت اسلامی محتاج زبان واحد اسلامی برای ارتباط است.

۴/۱. پیشنهاد می‌شود: «ارتقاء توان تفاهم و هم‌زبانی مسلمانان برای تحقق همگرایی هویتی و وحدت جهانی امت اسلامی».

۴/۲. از این طریق می‌توان در روبنا، سامانه‌های مترجم مخصوصی برای دیالوگ مسلمانان ایجاد کرد و یا آموزش‌های چندرسانه‌ای که زبان واحد امت اسلام را ترویج نماید و یا شبکه‌های اجتماعی مشترک اسلامی تولید نمود.

۵. جای گزینه «اشتغال» خالی به نظر می‌رسد.

۵/۱. یکی از مهم‌ترین کارکردهای امروزی اینترنت، اتوماسیون و خودکارسازی فرآیندهای کاری است و خصوصاً در دورکاری نقش شایسته‌ای می‌تواند داشته باشد.

۵/۲. مجموعه‌های اسلامی بودجه فرهنگی را در اختیار دارند در سراسر جهان و خصوصاً در شهر قم. اما کسانی که قادر به فعالیت در این عرصه باشند فقط در قم نیستند. اینترنت می‌تواند یکی از ارکان ارتقاء همکاری بین مؤسسات و افراد برای تولید و پالایش منابع اسلامی باشد.

۵/۳. می‌توان به جای واژه «اشتغال» از «همکاری» در کنار اطلاعات و ارتباطات استفاده کرد.

۵/۴. درج این گزینه مبتنی بر این نکته است که ما در اینترنت یا کسب اطلاع می‌کنیم، یا ارتباط برقرار می‌کنیم و یا کار می‌کنیم. ممکن است کاری که انجام می‌شود مبتنی بر اطلاعات صرفاً نبوده و جنبه اطلاع‌رسانی نداشته باشد، مثلاً یک کار فقهی و اجتهادی که اینترنت بتواند فضای دورکاری را برای آن فراهم آورد. اصل این کار یک ماهیت غیرمجازی دارد و اصلاً مبنای آن اطلاع‌رسانی نیست. بلکه یک همکاری پژوهشی است فقط.

نتیجه:

۱. اطلاعات

۱/۱. اصل بودن حقیقت در ارزش‌گذاری جریان دانش و اطلاعات بر بستر فاوا، مبتنی بر تعریف دینی از حقیقت
۱/۲. تلاش در راستای هم‌افزایی تولید اطلاعات اسلامی از طریق ارزش‌یابی مؤلفین و بازتولیدکنندگان اطلاعات و نشردهندگان آن

۱/۳. سهولت بیشتر دسترسی به اطلاعات سودمند اسلامی برای آحاد جامعه، نسبت به سایر اطلاعات

۲. ارتباطات

۲/۱. (تقویت و صیانت) ارزش‌های اسلامی ارتباطات انسانی در عرصه ارتباطات مجازی

۲/۲. همبستگی ملی بر پایه ارزش‌های اسلامی و میراث فرهنگ ملی

۲/۳. ارتقاء توان تفاهم و هم‌زبانی مسلمانان برای تحقق همگرایی هویتی و وحدت جهانی امت اسلامی

۳. همکاری

۳/۱. افزایش گستره حوزه کاری افراد حقیقی و حقوقی فعال در عرصه علوم و فرهنگ اسلامی

۳/۲. تلاش در جهت اتصال سریع و متناسب سه عنصر؛ سرمایه، پژوهشگر و نظام‌های اداری، برای ارتقاء وضعیت پژوهش‌های اسلامی

۳/۳. اشتغال‌زایی در فعال‌سازی عناصر مؤثر در حوزه دانش اسلامی با ایجاد بستر دورکاری